

**Kharchenko T. A.**

Ph.D. of Economic sciences, Associate Professor of Department of management  
*Kyiv national University of technologies and design, Ukrainian*

## **FEATURES OF FUNCTIONING OF TOURIST BUSINESS IN THE UKRAINIAN ECONOMY**

**Харченко Т.О.**

к.е.н., доцент кафедри менеджменту

*Київський національний університет технологій та дизайну, Україна*

### **ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

*The questions concerning the operation features of tourism in the economy of Ukraine. The analysis of the current situation in the tourism sector. The factors affecting the development of the tourism industry. The ways of overcoming obstacles in solving problems.*

**Keywords:** *tourism, tourism business, tourism product, innovation in tourism*

*У статті розглянуті питання, що стосуються особливостей функціонування туристичного бізнесу в економіці України. Проведено аналіз існуючої ситуації в туристичному секторі економіки. Виявлені чинники що негативно впливають на розвиток туристичної галузі. Запропоновані шляхи подолання перешкод у вирішенні поставлених питань.*

**Ключові слова:** *туризм, туристичний бізнес, туристичний продукт, інновації в туризмі.*

**Постановка проблеми.** Вітчизняний туристичний бізнес є невід'ємною частиною світового туристичного процесу та значно впливає на престиж країни і зростання її значення в очах світової спільноти. Що надає значущості питанням пов'язаним із особливостями функціонування та розвитку туристичної галузі, які представляють собою систему надання можливостей для ознайомлення з історико-культурною та духовно-релігійною спадщиною даної країни та її народу і водночас підвищують імідж країни.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Питання пов'язані з розвитком туристичного бізнесу, набули поширення в роботах як зарубіжних так і вітчизняних науковців: М. Хоні, Р. Гілпін, Г.І. Михайліченко, Т.І. Ткаченко, М.Г. Бойко, А.А. Мазаракі, О.В. Кендюхова, П.Ф. Коваль, Н.О. Алешугіна, Г.П. Андреева, А.П. Голіков [2; 3; 4; 5] та ін.

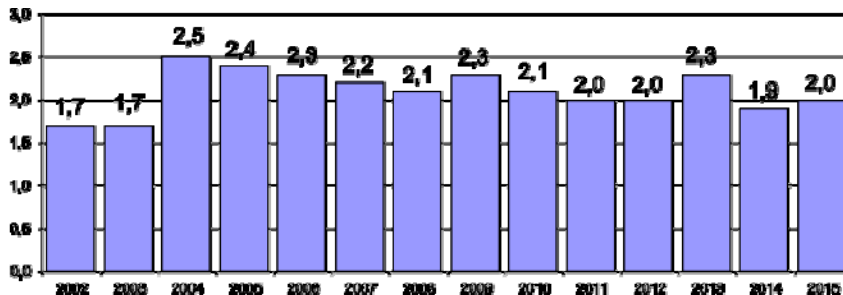
Незважаючи на значну працю проведена науковцями із вивчення зазначених питань, недостатньо дослідженими лишаються особливості функціонування туристичного бізнесу з точки зору інноваційного забезпечення. Дане направлення дослідження в рамках забезпеченості туристичними ресурсами обумовлює нові напрямки наукових пошуків.

**Метою статті** є дослідження особливостей функціонування туристичного бізнесу в економіці України та виявлення тенденції розвитку туристичної галузі з метою формування на світовому ринку конкурентоспроможного вітчизняного туристичного продукту.

**Виклад основного матеріалу.** Стратегічним пріоритетом сталого розвитку економіки України є створення умов для швидкого пристосування туристичного бізнесу до нових підходів в управлінні туристичними підприємствами з урахуванням мінливості зовнішнього середовища. Такі зміни повинні ґрунтуватися на створенні сприятливих умов для розвитку організаційно - правового й економічного середовища цієї галузі, на ефективному використанні природного та історико-культурного потенціалу держави, на забезпеченні її соціально-економічних інтересів і екологічної безпеки.

Торкаючись питання організаційно-правового аспекту діяльності туристичних підприємств доцільно звернутись до нормативно-правової бази. Саме таким чином можна скласти уявлення про основні напрямки державної політики у туристичній сфері та виявити певні особливості її функціонування. Так, туристичний бізнес представляє собою надання і попередню розробку комплексу туристичних послуг, що надаються відповідно до законодавства України та поєднує послуги перевезення, розміщення та інші туристичні послуги не пов'язані із перевезенням та розміщенням туристів [1].

Законодавчо також прописані державна політика та державне регулювання які на сучасному етапі розвитку туристичного бізнесу спрямовані на євроінтеграцію. Але євроінтеграційні тенденції в політиці на жаль не супроводжуються реальними реформами в економіці України. Натомість спостерігаються негативні зміни в процесі інвестування туристичного бізнесу та повна відсутність бюджетного фінансування соціальних програм пов'язаних з розвитком туризму, що значно перешкоджає та ускладнює ведення бізнесу.



**Рис. 1. Частка прямих надходжень від туристичної сфери до ВВП України [6, с. 3]**

Проте, не зважаючи на всі соціальні, політичні та економічні негаразди туристичний бізнес збільшує обсяги виробництва туристичного продукту не зважаючи на відсутність державних дотацій.

**Висновок.** Розглянувши питання стосовно особливостей формування туристичного бізнесу в Україні можна зробити наступні висновки.

Безперечним фактом лишається необхідність стимулювання туристичної галузі на державному рівні шляхом складання та практичної реалізації програми розвитку туризму яка має містити пункти стосовно надання дотацій. Також важливим та перспективним є розвиток міжнародного туризму направленого на зовнішнього туриста, що дає можливість надходження коштів до країни та підвищення іміджу держави.

#### Література:

1. Zakon Ukrainy "Pro turizm" (N 324/95-VR) vid 15.09.1995 r. zi zminamy ta dopovnenniamy. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
2. Mykhajlichenko H.I. Innovatsijnyj rozvytok turizmu : monohrafiia / H.I.Mykhajlichenko. – K. : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2012. – 608 s.
3. Stratehichnyj rozvytok turystychnoho biznesu : monohrafiia / T.I. Tkachenko, M.H. Bojko, S.V. [ta in.] ; za zah. red. A.A. Mazaraki. – K. : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2010. – 595 s.
4. Mykhajlichenko H.I. Metodolohichni osnovy otsiniuvannia innovatsijnoho potentsialu turystychnoho pidpriemstva / H.I. Mykhajlichenko // Ekonomichnyj chasopys – 2013. – No 1–2 (1). – S. 80–84
5. Honey M. Tourism in the Developing World Promoting Peace and Reducing Poverty / M. Honey, R. Gilpin // United States Institute of Peace Special Report. – 2009. – №233. – 12p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.usip.org/sites/default/files/tourism\\_developing\\_world\\_sr233.pdf](http://www.usip.org/sites/default/files/tourism_developing_world_sr233.pdf)
6. Travel & Tourism Economic Impact 2015 Ukraine / World Travel & Tourism Council.–London, 2015.–24 с.

#### Sharabidze N.R.

Doctor, Assoc. Professor

*A. Tsereteli State University, Georgia*

### ANALYSIS OF PERSPECTIVES OF WORKING TOURS FOR DEVELOPMENT OF KUTAISI ECONOMY

#### Шарабидзе Н.Р.

доктор, асоц. профессор

*Государственный университет им. А. Церетели, Грузия*

### АНАЛИЗ ПЕРСПЕКТИВ ДЕЛОВЫХ ТУРОВ ДЛЯ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ КУТАИСИ

*The article says about change of economy structure and employment of the population in Georgian and Kutaisi. The opinion is expressed that formation of „Specialists`s and expert`s meeting city“ is perspective for development of Kutaisi economy. It is shown that Kutaisi can become the main platform for carrying out business*